

اقتصاد توحیدی

درسالی که گذشت

فریبرز پیرنیا

از مدتها قبل از پیام بهمن ۵۷، این سوال برای بسیاری از غیر-کمونیستها طرح شده بود که "انقلاب" اسلامی و "جمهوری اسلامی" دارای چگونه اقتصادی خواهد بود. ولی باین سوال هرگز پاسخ روشنی داده نشد. گاهی مردم را به اقتصاد دوران حضرت علی رجوع دادند بدون اینکه بطور مشخص بیان کنند که بالاخره در آن دوران چه نوع اقتصادی وجود داشته چون صرف اینکه "حضرت علی خود روی زمین کار میکرد" که بیانگر سیستم اقتصادی خاصی نیست. گاهی گفتند اسلام چیزی سواى سرمایه‌داری و کمونیسم است، چیزی بین ایندو است، با هر دو متفاوت است (تفاوتش با کمونیسم که برای ما روشن بود ولی تفاوتش با سرمایه‌داری را روشن نکردند). گاهی گفتند اقتصاد مختلط برقرار خواهیم کرد (یعنی مخلوطی از سرمایه‌داری خصوصی و بزعم ایشان سوسیالیسم و نه قول ما سرمایه‌داری دولتی). گاهی گفتند ما با کمونیستها از لحاظ اقتصادی موافقم (طالبانی) و گاهی گفتند نوشتند اقتصاد اسلامی بر خلاف سرمایه‌داری و کمونیسم مخالف تکاثر (تراکم و با تمرکز) است. (بنی صدر)

بهر حال مسائل مختلف و از جمله اوضاع اجتماعی سبب شد که رهبران رژیم کسوی نتوانند از بیان واضح نظریات خود سرباز زنند، ولی بعد از بقدرت رسیدن، رژیم خواه ناخواه میبایست برنامه‌ی خود را ارائه دهد.

جناح "لیبرال" رژیم مشخصا میدانست که خواهان سرمایه‌داری است و این خواست خود را نیز علنا بیان میکرد و تا آنجائیکه شرایط اجتماعی اجازه میداد در اینراه قدم برمیداشت و میدانست که برای نیل به آرمان خویش باید در ارتباط ارکانیک با امریاء-لیسم باقی بماند. لیکن جناح دیگر که نماینده‌ی خرده بورژوازی بود

از کلمه‌ی "سرمایه‌داری" دل خوشی نداشت. چرا که تحت این عنوان رژیم شاه برایش تادعی میشد و خوب بخاطر داشت که در دوران شاه توسط سرمایه‌داری (بزرگ) تحت فشار قرار گرفته و در معرض ورشکستگی و نابودی کامل بود.

بهر صورت در طی یکسالی که گذشت، دولتی کردن (بقول خودشان ملی کردن) بانکها، دولتی کردن تعدادی از کارخانه‌ها، تعویض نام بهره به کار مزد و از این قبیل را بعنوان اقدامات اصیل اقتصاد اسلامی تحویل مردم دادند و در مقابل تمام مخالفتها و اعتراضات فریاد برآوردند که "کدام انقلاب توانسته در عرض چند ماه مشکلات خود را حل کند" و پاسخ کمونیستها روشن بود: مهم جهت حرکت و اقدامات است، کسی ادعای حل مشکلات را ظرف چند ماه ندارد ولی جهت باید نشانگر حرکت بسوی قطع وابستگی به امپریالیسم باشد.

و جندر جالب است که حال پس از گذشت بیش از یکسال از عمر جمهوری اسلامی، صحت نظر کمونیستها از زبان زهیران رژیم بیان میشود:

"بودجه‌ی ما یک بودجه وابسته و در نتیجه اقتصاد ما یک اقتصاد وابسته است" (مهندس سخاسی در کنفرانس اساتداران - اطلاعات ۱۸ فروردین)

و

"بد ترکیب بودجه‌ی ایران که نگاه میکنیم میزان وابستگی ما بعد از انقلاب بیشتر از قبل انقلاب شده است". (بنی صدر کنفرانس اساتداران - با مداد ۱۸ فروردین)

حال ببینیم آقای بنی صدر که متوجهی این نکته شده است و عملا بزبان بی‌ریائی اعلام شکست اهداف اعلام شده‌ی جمهوری اسلامی را می‌نماید، خود چه

برنامه‌ای دارد. ولی بنی صدر با تمام ادعاها و عوامفریبی‌ها و خود بزرگ بینی‌ها نه تنها دارای برنامه‌ای نیست بلکه حتی نمیداند مشکل از کجا ناشی میشود:

"در سالی که گذشت هفتاد میلیارد تومان سهم بودجه‌ی عمرانی بود که در عمل ما نتوانستیم حتی نصف آنرا خرج کنیم. میدانم باید از سازمان برنامه و بودجه انتقاد کرد، یا از اساتداران و یا از هر دو" (بنی صدر همانجا)

ولی ما میدانیم که مشکل از اینجا ناشی میگردد که برای جایگزینی یک اقتصاد سالم و نوین بجای سرمایه‌داری فقط باید به سوسیالیسم علمی مجهز بود و با برنامه‌ریزی سوسیالیستی و چشم انداز نابودی مالکیت خصوصی اینکار را انجام داد و بر این اساس فقط طبقه‌ی کارگر مسلح به سوسیالیسم است که با کنترل تولید و برنامه‌ریزی برای آن میتواند سرمایه‌داری را از بین ببرد. ولی بنی صدر که در سد بازسازی سرمایه‌داری است، با وجود اینکه به اعتراف خود نمیداند از چه کسی باید انتقاد کند، با اینحال باید به کسانیکه مائستی بر سر راه وی هستند بنادد: "اگر این آقایانی که خود را دلسوز مردم کردسان وانمود میکنند گذاشته بودند ۲ میلیارد تومان... خرج آنجا بکنیم." (بنی صدر نطق روز جمهوری اسلامی - کیهان ۱۴ فروردین)

بنی صدر واقعیت دیگری را نیز تشخیص داده است:

"از روزیکه انقلاب ما پیروز شده ما در زمینه‌های واقعی مبارزه با سلطه‌ی غرب پیشرفت‌هایم بلکه در بعضی زمینه‌ها عقب‌هم رفته‌ایم و وابستگی

اقتصاد توحیدی ...

های اقتصادی در زمینه‌های
واردات کالا از قبل از انقلاب
بیشتر شده است. (بنی صدر،
سمینار کار- کیهان ۱۸ فروردین)
جستجو برای اینکه بدانیم ایشان چه
نوع زمینه‌هایی را، زمینه واقعی مبارزه
با غرب میدانند بجای یافتن جواب ما را به
این حقیقت رهنمون میشود که مقصود
بنی صدر از "غرب" فقط در محدوده‌ی
جغرافیایی است چه وی معتقد است:

"ما مسلمان هستیم و اگر میخو-
اهیم در این زمینه‌ها تقلید
کنیم بهتر است بجای اینکه از
شیوه زندگی آمریکایی تقلید
کنیم و این وابستگیهای فرهنگی
را ادامه بدهیم از شیوه زندگی
ژاپنی تقلید کنیم... ژاپن با
آن جمعیت عظیم دارای سومین اقتصاد
دنیا است و از بسیاری جهات
اگر کمیت را کنار بگذاریم از
نظر کیفیت اولین اقتصاد روی
زمین را داراست." (بنی صدر

همانجا)

بالاخره اقتصاد ایده آل آقای بنی صدر
معلوم شد. بعید بنظر میرسد کسیه
بنی صدر نداند که ژاپن در مرحله‌ی
سرمایه‌داری انحصاری است و نتیجتاً
بسیار هم "مکاشرا"، طبیعتاً بنی صدر
میداند که اقتصاد ژاپن جزء
ارتکاب همان سیستم سرمایه‌داری چه
است که آمریکا سرکرده‌اش است. ولی
او تمنا میداند که اکثریت مردم از
این مسئله مطلع نیستند. اینجاست
که صحت "در کدام فلامرو با امیریا -
لیسم آمریکا مبارزه میکنیم در فلامرو
فقط حرف". (بنی صدر، کنفرانس
استاداران - کیهان ۱۸ فروردین)
روشن میشود.

ما هم موافقم آقای بنی صدر،
رژیم حاکم "در فلامرو فقط حرف"
با امپریالیسم آمریکا "مبارزه"
میکند. زیرا نمیتوان اعتقاد به
مشروع بودن سود داشت و مدعی از بین
بردن استثمار شد، نمیتوان کارگران
را به کلوله بست و سرمایه‌داران

فراری را دعوت به بازگشت نمود و
مدعی مبارزه با سرمایه‌داری شد،
نمیبوان با خوانین و زمینداران بزرگ
علمیه خلقها متحد شود و قرارداد های بزرگ
با امپریالیسم را حفظ کرد و دم از
مبارزه ند امپریالیستی و قطع
وابستگی زد. آیا باز هم میتوان
ادعا کرد اسلام چیزی غیر از سرمایه‌داری
و کمونیسم است؟ بنظر ما مسلماً
چیزی غیر از کمونیسم است. □

توضیح

مقالان بدون امضاء بناسنگر مواضع
سیاسی و نقطه نظر سازمان در مسوره
بهره‌مندی منظور می باشد. مقالات
با امضاء هر چند در چهارچوب خط مشی
وسیاست عمومی سازمان قرار دارد،
اما لزوماً نمائنده نمیشود گمبسته
جوجه سازمان تلقی نمیشود.